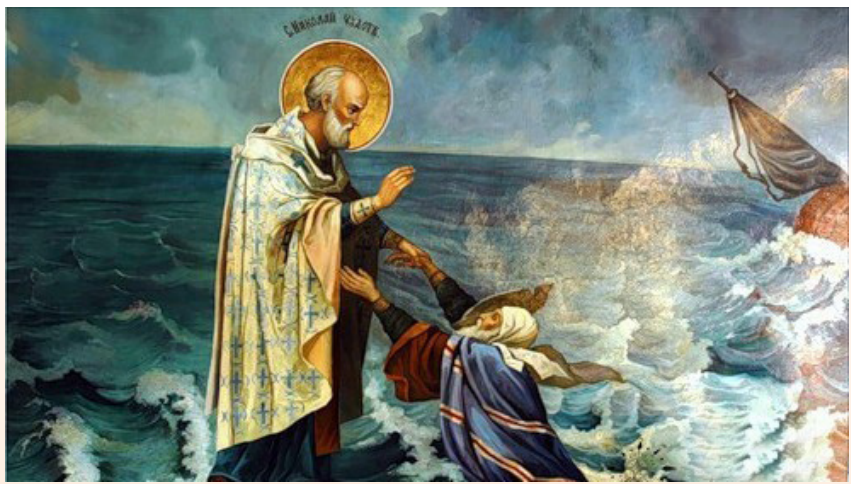

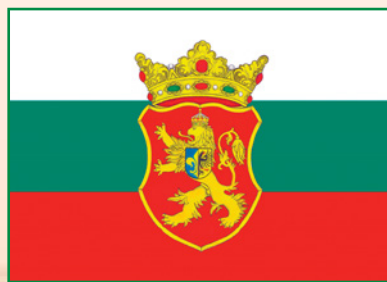
Свети Николай Мирликийски Чудотворец

стр. 9

Ново Братство

ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В СЪРБИЯ

ISSN 2466-4707

novo.bratstvo.rs

ГОДИНА IX • БРОЙ 182 • 6 декември 2024 година • Безплатен екземпляр • Основател: НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ НА БЪЛГАРИТЕ В СЪРБИЯ

Община Босилеград получи средства за подпомагане на бизнеса в селските райони

стр. 3

Прекрасна Коледна украса в Кюстендил

Босилеградчани, които често пътуват до гр. Кюстендил в Р България, тази година имат уникалната възможност да се наслаждават на великолепната елха, прекрасно украсения площад „Велбъжд“ и на Коледния базар в този град.

П.Л.Р.

Първият сняг в Босилеградско

Първият за тази зима сняг покри през уикенда с нежна бяла премяна всички по-високи части в Босилеградска община. Снежната покривка в най-високите планински села достига и по няколко десетина сантиметра.

Снимката е заснета в село Груинци.
П.Л.Р.

ГОЛЯМ БРОЙ ЦАРИБРОДЧАНИ ПРИСЪСТВАХА НА РАБОТИЛНИЦАТА В РАМКИТЕ НА ПИЛОТНИЯ ПРОЕКТ ЗА ЗАЛЕСЯВАНЕ

В присъствието на експерти от Института по горско стопанство и от Лесотехническият факултет в Белград представители на местното самоуправление и около 40 царибродчани, заинтересовани за залесяване на техните парцели, в Конферентната зала на Спортния комплекс „Парк“ се проведе работилница под надслов „Подкрепа за създаването на зелена инфраструктура на територията на община Цариброд“. Работилницата е част от дейностите в рамките на проекта, подкрепен от Организацията по прехрана и земеделие към ООН (ФАО) и Министерството на земеделието, горите и водното стопанство на Република Сърбия, който се реализира в две пилотни области в Сърбия - общините Цариброд и Кикинда. Владан Попович от Института по горско стопанство в Белград поясни, че това е проект, който трябва да подпомогне спирането на деградацията и запустяването на изоставени земеделски земи чрез извършване на залесяване:

„Тече втората година на проекта и вече направихме първата теренна идентификация на площите и се запознахме с местното население. Вече сме събрали площ от почти 200 хектара земеделска земя от заинтересовани собственици, която е планирано да бъде залесена през следващите 5 години. Същността е собствениците на земеделски земи, които не се обработват и са в етап на деградация, запустяване под каквато и да е форма, да дадат съгласие и да изразят желание техните площи да бъдат залесени. Всичко

останало ще бъде осигурено чрез субсидии от държавата и от международни организации, с подкрепата на национални експертни институции, които ще осигурят всички необходими проекти за залесяване, избор на подходящ посадъчен материал, техническа подготовка за изпълнение на проекта до крайния етап, който включва самото залесяване на тези терени.“

Попович посочи, че такива проекти са напълно подкрепени, както технически, така и финансово, така че собствениците на земя нямат никакви разходи. Всичко, което бъде залесено, остава тяхна собственост, за да го използват в бъдеще – било чрез различни начини за генериране на приходи или чрез производство на дървесина и от тях зависи какво ще правят с тези площи и как ще ги използват. „Главно е хората да разберат, че от една страна нямат никакви разходи, и от друга абсолютно никакви задължения към който и да било. Всичко си остава тяхна собственост,“ подчерта Попович. Той добави, че във втората фаза на проекта, след залесяването, на собствениците ще бъде осигурена необходима професионална подкрепа, за да могат тези площи да се поддържат по най-добрия начин и да бъдат осигурени средства чрез държавни субсидии или чрез подкрепата на международни фондове.

Пилотният проект предвижда залесяване на 100 хектара земеделски земи на територията на община Цариброд и още толкова на територията на община Кикинда. „За-

почнахме много предпазливо с площ от 100 хектара, но нямаме горна граница. За наша приятна изненада успяхме да надминем целевите 100 хектара, но това не означава, че работата ще приключи с тези 200 хектара. Поканата остава отворена, а всички заинтересовани трябва единствено да предоставят удостоверение за собственост, което могат да изтеглят от уебсайта на Републиканския институт по геодезия, за да се види, че те са собственици на дадената площ. Всичко останало е работа на експертните екипи, които ще насочат собствениците към следващите стъпки, необходими за успешно завършване на процеса,“ обясни Попович.

Драган Манчев, член на Общинския изпълнителен съвет, каза, че интересът на царибродчани е голям, и подчерта, че залесяването ще е от голяма полза за общината: „В момента се залесяват частни парцели. Много наши граждани вече са се записали и надявам се да се включат още. Ползата за общината е изключително голяма, защото 100 хектара земя ще бъдат залесени, което ще доведе до подобряване на климата в нашия регион. Това лято имавме голям пожар

на територията на общината и изгоряха голямо количество гори. Чрез този проект ще компенсирате част от тях. Благодаря на Института по горско стопанство и на Организацията ФАО, която избра общините Цариброд и Кикинда за пилотни области. От този проект ще имат полза, както общините и нашите съграждани, така и държавата и планетата.“

На срещата бе обсъдено какви видове дървета да бъдат засадени, т.е. какъв посадъчен материал би бил най-подходящ и какви са причините за използването му. Заключение беше, че най-добър избор за залесяване биха били автохтонни широколистни видове дървета.

От събитието бе отправена покана към всички заинтересовани граждани за безплатно залесяване на техните парцели да се обърнат към Общинската служба по земеделие или към местния клон на организацията „Гораните на Сърбия“, които заедно с община Цариброд са партньори по проекта на местно ниво.

Андрияна Ташков Александров

ПРИКЛЮЧВА ПУБЛИЧНОТО ОБСЪЖДАНЕ НА ПРОЕКТОБЮДЖЕТА НА ОБЩИНА ЦАРИБРОД ЗА 2025 г.

Общинският изпълнителен съвет на Община Цариброд от 18 ноември до 6 декември провежда публично обсъждане на Проекта за бюджет на общината за 2025 година. Съветът публикува покана за участие в публичното обсъждане и призова физически и юридически лица, представители на органи, организации и сдружения да се запознаят с проектобюджета и да дадат предложения, инициативи и коментари. Срокът за подаване на предложения бе до 2 декември. Проектобюджетът, анкетната карта за гражданите и програмата на об-

щественото обсъждане са публикувани на официалната интернет страница на Община Цариброд и на таблото за обяви в сградата на общината.

Както бе оповестено, публичното обсъждане на проектобюджета на общината за следващата година ще приключи днес с откритая среща на представители на компетентните общински органи и структури със всички заинтересовани. Откритата среща е насрочена за днес от 11 часа в залата на Общинския съвет Цариброд.

Андрияна Ташков Александров

Община Босилеград получи средства за подпомагане на бизнеса в селските райони

Община Босилеград спечели конкурса на Министерството за грижи за селото и получи 3,6 милиона динара безвъзмездни средства за подпомагане развитието на предприемаческите дейности в селските райони. Тези средства са предназначени за предприемачи, които наемат работници и развиват дейност в селата на територията на общината.

Целта на програмата е да се подобри икономическото развитие на селските райони чрез подпомагане на предприемачите при закупуване на нови машини и оборудване за извършване на занаятчийски, производствени и обслужващи дейности. По този начин министерството иска да укрепи местните икономики и да създаде устойчиви работни места в селските райони. Сумата, предоставена на един предприемач, не може да надвишава 1,2 милиона динара.

Договора за предоставяне на средствата от името на нашата община подписа кметът Владимир Захариев на церемонията, която се състоя в Двореца на Сърбия в Белград.

„От 72 кандидатури Босилеград беше сред 14-те най-добре класирани местни власти и получихме максималната сума от 3,6 милиона динара. Благодаря на правителството на Република Сърбия и на Министерството за грижи за селото за всички проекти, които досега сме спечелили и успешно реализирали - закупуването на микробус за транспорт на

хората от селските райони, ежегодното организиране на Михолските срещи на селата и др. Бих искал да благодаря и на Станислава Петракиева, ръководител на проекта, и на целия екип, който следи конкурсите на министерствата и работи по разработването на проекти“, съобщи Захариев и добави, че скоро ще бъде обявена обществена поръчка за отпускане на средства на стопанските субекти, които вече са регистрирани в селските райони. Средствата ще се разпределят по определени от министерството критерии.

В изявлението си за нашия вестник кметът изтъкна и че е взел участие в дискусиата по време на церемонията по подписването на договорите. „Дадох предложение министерството отново да организира конкурс за предоставяне на средства за закупуване на микробуси за транспорт на хората от селските райони и изтъкнах, че Босилеград е единствената община, която е сформирала отделно публично предприятие, което разполага с микробуса, получен от конкурса на министерството, и редовно върши безплатен превоз на хората в селата“, каза кметът.

Министерството съобщи, че са подписани договори на обща стойност 50 милиона динара, а за следващата година са отпуснати още по-значителни средства.

П.Л.Р.

София пламна с Коледна светлина

За да бъде по-специална тази Коледа в столицата на България, се погрижи столичната община. В над 50 локации в София е поставена празнична, блестяща украса във всички райони на града. За да имат жителите и гостите на града усет за предстоящите празници, Коледа и Нова година, създадени са тематични зони със снимки, коледни базари и впечатляващи елхи. В столицата има 5 коледни базара. Красивите коледни елхи са разположени на ключови места в столицата, а най-високата елха – 15 метра – беше издигната на площада „Александър Невски“ на 1 декември със съпътстваща празнична програма.

На 1 декември пред Националния дворец на културата беше открита и елхата на децата на София. Тя представлява шестметрово дърво с украса, изработена от деца от 199 детски градини и социални услуги. Елхата символизира обединението на общността и детското творчество, а на нейното откриване присъстваха и децата, създали играчките.

Кулминацията на празничната програма беше на пл. „Св. Александър Невски“ вечерта, когато кметът Васил Терзиев запали светлините на 15-метровата елха пред храма.

Малко преди запалването на елхата се проведе концерт с участието на Орлин Павлов и детски хорове.

С. Дж.

„Нова Радиотелевизия Босилеград“ получи средства от Бюджетния фонд за националните малцинства за реализация на проект

„Нова Радиотелевизия Босилеград“ получи 500 хиляди динара от Бюджетния фонд за националните малцинства за 2024 г. за реализиране на проекта „Босилеград - обичаи, традиции и възравания - някога и сега“. Александра Димитрова, директор на институцията, подписа договора за предоставяне на средства на церемонията, състояла се в Двореца на Сърбия в Белград.

Бяха подписани договори с представители на 70 институции и организации от 23 национални общности в Република Сърбия, а общата сума за проектите е 30 милиона динара.

„Получихме 500 000 динара за реализация на проект, който има за цел да обхване обичаите, традициите и възраванията на българите в Босилеград от древността до наши дни. Събраният материал от цялата територия на община Босилеград ще бъде излъчван по вълните на Радио Босилеград, както и на сайта ни в периода от януари до юни 2025 г.“, каза директорът Димитрова.

Тя изказа благодарност към ръководството на Община Босилеград и Националния съвет на българското национално малцинство в Сърбия за оказаната подкрепа, както и на члена на Общинския съвет Даниел Миланов, помогнал в работата по подготовката на проекта.

Поздравявайки присъстващите представители на организации и институции, получили средства от конкурса, министър Томислав Жигманов каза, че целта на конкурса е да утвърди правата на членовете на националните малцинства,

както и по-добро запознаване и разбирателство между различните общности в Република Сърбия.

Освен „Нова Радиотелевизия Босилеград“ средства от конкурса е спечелил и Центърът за култура, информация и опазване на правата на националните малцинства „Развитие“ от Босилеград - 400 хиляди динара за проекта „Това сме ние - Култура, наследство и история на поверията в Босилеград“.

В конкурса за отпускане на средства от Бюджетния фонд за 2024 г. за програми и проекти в областта на културата са участвали общо 284 проекта.

П.Л.Р.

Лекции за борба срещу СПИН и болестите на зависимост в босилеградските училища

По повод отбелязването на 1-ви декември - Световния ден за борба срещу СПИН, Основното училище „Георги Димитров“ и ОО на Червения кръст в Босилеград организираха образователна лекция, посветена на превенцията и контрола на ХИВ/СПИН и болестите на зависимостта. Лекцията за учениците от 7-ми и 8-ми клас изнесе преподавателката по биология Даниела Спасова.

По същия повод и босилеградската гимназия, със съдействието на ОО на ЧК организира лекция за своите ученици, която изнесе училищният психолог Евгения Миланова.

Целта на тези образователни инициативи беше да информират и ангажират младите хора в борбата срещу глобалните здравни проблеми, като ХИВ/СПИН и болестите на зависимост - наркомания, алкохолизъм, тютюнопушене и други форми на пристрастяване.

По време на лекциите учениците получиха подробна информация за СПИН, начините на заразяване и предаване на ХИВ вируса, рисковите фактори и др. Бе изтъкнато колко важни са информираността и превенцията, които играят ключова роля в намаляването на разпространението на вируса, както и предпазване от

рискови поведения и навици, които могат да доведат до инфектиране.

Бе посочено, че зависимостите водят до разрушаване не само на физическото и психическото здраве на индивидите, но и на социалния и професионалния им живот. Изтъкнато бе и че зависимостта не засяга само самия зависим човек, но и неговото семейство и общността и че лечението и възстановяването до голяма степен зависи от желанието за промяна на засегнатите лица, както и от подкрепата на близките и обществото.

От Червения кръст подчертаха, че през ноември са провели различни инициативи за повишаване на осведомеността сред децата, родителите и гражданите на Босилеград за борба срещу болестите на зависимост. Чрез тези мероприятия организацията е насочила вниманието на обществото към рисковете от зависимостите и необходимостта от превенция.

От Червения кръст посочиха, че подобни образователни инициативи се провеждат ежегодно и са част от усилията за насочване на младите хора към здравословен и отговорен начин на живот.

П.Л.Р.

Девет босилеградчани са си намерили работа чрез конкурса на НСЗ и общината

Девет босилеградчани са си намерили работа чрез конкурсите за наемане на безработни лица от категориите „лица, които трудно могат да си намерят работа“, „лица с увреждания“ и „самостоятелна заетост“, които провежда Националната служба по заетост съвместно с местните самоуправлени.

За този проект Националната служба по заетост е отпуснала 3,5 милиона динара, а участието на общината е 2 милиона динара.

Седем предприемачи от територията на община Босилеград кандидатстваха по обществената покана и наеха пет лица от категорията на трудно намиращите работа и двама от категорията на „лица с увреждания“, докато двама съграждани

от категорията „самостоятелна заетост“ откриха собствена фирма.

Размерът на субсидията за самостоятелна заетост е 300 000 динара, 280 000 динара е за лица от категорията, които трудно могат да си намерят работа, а 336 000 динара за хора с увреждания.

Съгласно закона работодателят е длъжен лицата, за които е получил правото на субсидия и с които е установил трудово правоотношение за неопределено време при пълно работно време, да задържи на работа най-малко 12 месеца, както и да им плаща редовно данъците и вноските за задължително осигуряване.

П.Л.Р.

Семинар за представители на националните съвети и съветите за междунационални отношения

„Постигане на национално равенство и развитие на интеркултурността на местно ниво - ролята на националните съвети и съветите за междунационални отношения“ беше тема на еднодневното обучение за представители на общинските съвети за междунационални отношения и представители на националните съвети на националните малцинства, което на 28 ноември в Ниш организира Европейският център по въпросите на малцинствата от Фленсбург (Германия), в сътрудничество с Министерството на човешките и малцинствени права и социалния диалог на правата на човека и малцинствата и Германската организация за международно сътрудничество - ГИЗ. Сред участниците бяха и представители на съветите за междунационални отношения в Цариброд и Босилеград.

Събитието се проведе в Сръбско-корейския център за информация и достъп в Ниш и беше водено от д-р Любича Джорджевич, представител на Европейския център по въпросите на малцинствата, и Алекса Кузман, омбудсман на община Житице.

Целта на обучението е да се посочат възможностите за подобряване на националното равенство на местно ниво чрез анализ на добри практики и предизвикателства, включително примери за препоръки за установяване и укрепване на межкултурния диалог. Фокусът на обучението беше върху компетенциите, както и върху потенциалите и пречките в работата на съветите за междунационални отношения и на националните съвети в тези области.

П.Л.Р.

Марян Миланов получи благодарствена грамота

По случай 143-ата годишнина на Нишкото учителско дружество на 29 ноември се проведе тържествена сесия на Изпълнителния съвет на Дружеството на учителите в залата на Дома на учителите в Ниш. На заседанието бяха връчени две благодарствени грамоти на Дружеството за постигнати изключителни резултати в професионалната дейност и утвърждаване на Учителското дружество и професията.

Нашенецът Марян Миланов получи благодарствена грамота за подкрепа на сдружението в реализирането на образователната му мисия. Грамотата му беше връчена от дългогодишния председател на дружеството Станиша Костадинович.

С. Дж.

Босилеград е украсен с нови липови фиданки

Община Босилеград реализира успешно проекта по конкурса „Залесяване в местните самоуправлени“, който се изпълнява от Министерството на опазването на околната среда на Република Сърбия.

В рамките на проекта служителите на Публичното предприятие „Чистота“ посадиха 350 липови фиданки, от моста до стадиона Пескара край река Драговищица, до квартала Изворщица. Фиданките са засадени при спазване на всички мерки за защита, на разстояние 4 метра една от друга.

„Приносът към опазването на околната среда и облагородяването на средата, в която живеем и работим, бяха нашите мотиви за участие в този конкурс. Специално настояхме да получим фиданки на липа, защото тези дървета са изключително красиви, полезни и медоносни“, съобщи кметът Владимир Захариев и призова гражданите да ги пазят като „наше природно богатство“.

Проектът е на обща стойност 1

милион 845 хиляди динара, от които компетентното министерство съфинансира 1 475 000 динара, а участието на общината е 20%.

„Имайки предвид, че спестихме 103 000 динара от провеждането на търга за закупуване на разсада, ние настояхме да подпишем с министерството анекс към договора и да закупим допълнително количество липов разсад, който планираме да засадим до пролетта следващата година по Добродолския кей“, уточни Захариев.

Той изтъква, че изказва благодарност към Микица Василев от експертната служба по опазване на жизнената среда към Общинската администрация, който е реализирал търга, и.д. директор на „Чистота“ Йелена Миятович, за залесителната кампания, към началника на горския участък в Босилеград Далибор Петров за надзор върху реализацията на проекта, както и към екипите на Публичното предприятие „Строителни площи и пътища“, които са изравнили терена за засаждането на фиданките.

П.Л.Р.

Нощ на библиотеката в Босилеград

Народната библиотека „Христо Ботев“ в Босилеград се присъединява към програмата „Нощ на библиотеката“, която се организира по инициатива на Министерството на културата на Република Сърбия и Народната библиотека на Сърбия, с цел популяризиране на книгата, четенето и библиотеките.

По този повод Народната библиотека „Христо Ботев“ днес (6 декември) от 19 ч. ще организира изложба на нови заглавия, с които библиотеката се е сдобила през 2024 година, особено тези, закупени със средства получени от Министерството на културата. По време на „Нощта на библиотеката“ гражданите ще имат възможност да получат безплатни членски карти, а със съдействието на библиотекарите ще могат да

се запознаят с редки произведения от най-различни области, както и с книги от родния фонд. От библиотеката съобщават, че са приготвили много изненади за посетителите.

Въз основа на вече съществуващата Нощ на музеите целта на тази програма е да се фокусира върху библиотеките като ведомства, които са насочени към най-широката общественост и оказват влияние върху просвещението, но също така действат и като места за социално взаимодействие и връзка. Идеята на тази акция е да покаже библиотеките по иновативен начин, който съчетава традиционната роля на библиотеката със съвременните тенденции за достъп до младите и по-възрастните читатели.

П.Л.Р.

Центърът за култура в Босилеград подготви нова радио пиеса

Официална покана

Центърът за култура „Босилеград“ подготви девета поредна радио пиеса на български език. Пиесата носи заглавие „Официална покана“ и тези дни ще бъде излъчена премиерно по вълните на Радио Босилеград. Режисьор и сценарист на предаването е Сърджан Йованчов, а продуцент е Центърът за култура „Босилеград“ начело с директора Воислав Божилов.

И тази радио пиеса е релизирана в рамките на проекта „Истории от Босилеградско краище - II част“, който изцяло се финансира от Община Босилеград, чрез Аудио-видео и ЕВЕНТ продукцията към Центъра за култура и със съдействието на Нова Радио-телевизия Босилеград.

Йованчов казва, че „Официална покана“ е създадена по идея на разказа „Кръсто-

сани пътеки“ на Миле Николов Присойски и отразява живота и проблемите на едно семейство в провинциалния град. „Образът на главния герой Велин Андреев е създаден по покойния ми дядо Владимир, който също беше работник в автотранспортното предприятие в Босилеград. Пиесата е посветена на него, тъй като през септември се навършиха 24 години от кончината му“, споделя той.

Ролите в „Официална покана“ озвучават журналистите Йелена Пенев, Наташа Стоилков и Петър Рангелов, учителят по български език Деян Миленов и директорът на Нова Радио телевизия Босилеград Александра Димитрова, а монтажисти са Йовица Димитров и Горан Георгиев от Центъра за култура.

„Днес снимачният екип твори с лекота и аз като режисьор съм много щастлив, когато виждам как лесно създаваме радио-театър, който има много слушатели и почитатели. Непрекъснато получаваме комплименти и ни задават въпроса кога ще има нова пиеса, а някои твърдят, че предишните са слушани десетки пъти в YouTube. Много от нашите радио пиеси са излъчвани и по други радио станции“, казва той.

Младият режисьор съобщи, че до края на годината ще бъде подготвена още една радио пиеса на сръбски език, чийто сценарий е почти готов и носи работното заглавие „Странкина“. Йованчов изтъкна, че благодарни за подкрепата на кмета Владимир Захариев, на директора на Центъра за култура Воислав Божилов, директора на Нова Радио телевизия Босилеград Александра Димитрова, както и на вестник „Ново Братство“ за промоцията.

П.Л.Р.

Тържествено отбелязан празникът на Свети Филип в селата Бистър и Белут

Празникът на Свети апостол Филип, а с него и Коледни заговезни, и тази година тържествено бе отпразнуван в босилеградските села Бистър и Белут, в които църквите носят името на този светец.

Светата архиерейска литургия в църквата „Св. апостол Филип“ в с. Бистър отслужи вранският митрополит Пахомий в съслужение с протоиерей-ставрофор Бранко Джорджевич, протоиерей Зоран Стоянов и дякон Филип Стошич. В литургичното пеене участваха и ученици от босилеградската гимназия и ОУ „Георги Димитров“.

След богослужението и шествието около храма вранският митрополит Пахомий благослови житото и преряза обредния хляб, а тържеството продължи в училищния стол, където фолклорният ансамбъл към Спортното дружество „Младост“ изпълни културна програма. Тазгодишният домакин на „служ-

бата“ Габриел Стойнев със семейството си от Бистър почерпи с обяд всички присъстващи. Допълнително ще бъде избран домакин на „службата“ за следващата година.

В присъствието на местни жители и гости в село Белут в църквата „Свети Филип“ протоиерей Зоран Стоянов освети житото и преряза обредния хляб, а домакинът на селската „служба“ Йовица Гигов, учител от Босилеград по потекло от Белут, също приготви богата трапеза за всички присъстващи на тържеството. За домакин на службата за следващата година бе избран Йордан Григоров, пенсиониран полицаи от Босилеград, по потекло от това село.

Празникът на Свети апостол Филип поставя началото на Коледните пости с послание за здраве, мир и благодат на всички вярващи.

П.Л.Р.

ГОЛЯМ ЗРИТЕЛСКИ ИНТЕРЕС НА 20-тия „БАЛКАН ТЕАТЪР ФЕСТ“ В ЦАРИБРОД

И тази есен, за двадесети юбилеен път, Международният театрален фестивал „Балкан театър фест“ превърна Цариброд в център на театралното изкуство. По време на тазгодишното издание на фестивала, в продължение на дванадесет дни, от 12 до 23 ноември, публиката имаше възможност да види осем пиеси на ансамбли от Сърбия и България и да се наслади на жанровото разнообразие, актьорското майсторство и на магията на театъра. Фестивалът започна с пиесата „Грета“ от Луц Хибнер в изпълнение на Народния театър от Ниш. Последваха „Покондирена тиква“ от Йован Стерия Попович на Народния театър на Тимошка крайна, „Зоран Радмилович“ от Зайчар и пиесата „Женски разговори“, по текстове на Душко Радович, изпълнена от доайените на сръбските театър и кино Светлана Цеца Бойкович, Весна Чипчич и Милан Цаци Михайлович. Царибродският театър „Христо Ботев“ изигра спектакъла „Духовен бульон с картофи“ от Дензъл Ребеловски. В репертоара бяха включени още представлението „Межда“ (сръб. „Međa“) от Новица Дилич на Народния театър „Бора Станкович“ от Враня, моноспектакълът на Христо Мутафчиев „Боже мой“, написан специално за известния български актьор от Теа Денолюбова, на Народния театър „Иван Вазов“ от София, както и „Карнавална история“ на Драматичния театър „Драгомир Асенов“ от Монтана и „Удавянето на Офелия“ от Рейчъл Луан Стрейър (англ. "Drowning Ophelia", Rachel Luann Strayer) на NDNA Productions - Sofia с младата царибродчанка Неда Алексов в актьорския състав. За съжаление фестивалната публика този път нямаше възможността да види представлението „Клара, Кларица“ и детската пиеса „Медуза Суза“ на Пиротския театър, които бяха отменени поради заболяване на актьор.

Комплекът билети за целия фестивал струваше 1 500 динара. Единични билети на цена от 300 динара се прода-

ваха в деня на представлението, освен за белградската пиеса, за която билетите струваха 500 динара и бяха разпродадени още сутринта. „Балкан театър фест“ се организира от Културния център под патронаж на Община Цариброд.

„Като и.д. директор на Културен център Цариброд, тази година за първи път участвам в организирането на БТФ. Мога да кажа, че съм изключително доволна от посещенията, всяка вечер имахме пълен салон. Колегите свършиха добра работа и успяхме да върнем публиката в театъра. Тони Алексов, организатор на културните дейности, направи чудесен подбор на пиеси и резултат е на лице.

За съжаление поради спешна операция на актьор от пиротския театър публиката бе лишена от два прекрасни спектакъла, които ще видим, щом се създадат възможности. Имаме амбициозни планове за следващата година, надявам се да ги реализираме“, сподели Албена Милев, и.д. директор на Културния център.

И докато любителите на театралното изкуство в Цариброд са все още под впечатлението от току-що завършилия „Балкан театър фест“, съвсем наскоро ги очакват още две нови пиеси. Милева призова публиката да дойде на предстоящите премиери:

„Нашия театър в момента подготвя пиесата „Най-красивата“ по Мартин Мъкдона. Премиерата ще бъде на 11 декември и публиката ще има възможност да види истински спектакъл, а нашите актьори ще покажат своя талант и умение. Режисьор е Стоян Младенович, който за 13 или 14 декември подготвя и пиесата „Малкият принц“ с деца на възраст од 9 до 16 години. Мисля, че намираме начин децата да върнем в театъра и да ги „заразим“ с тази любов към театралното изкуство! Заповядайте на театър!“

Андряна Ташков Александров

Образът на войната в повестта на Емилиян Станев

Прочутата повест „Крадецът на праскови“ Емилиян Станев издава през 1948 година. Първите си творби започва да публикува през 1931 година, но с повестта „Крадецът на праскови“ той става най-известен, както в България, така и в чужбина. Мнозина казват, че това е негова емблематична творба. Не може със сигурност да се говори за началния замисъл на Станев, който го е водил към създаването на творбата, защото няма сигурни данни и архивни свидетелства за това. Според самия автор и съпругата му Надежда Станева още в далечната 1938 г. се явява някакъв замисъл за творбата. Първи отделни части на повестта излизат през 1946 г. във вестниците „Литературен фронт“ и „Работническо дело“. В списанието „Език и литература“ през 1961 г. Емилиян Станев споделя: „Липсваше истинският тон. И едва през 1948 г. седнах и го излях на един дъх“.

Идеята му за създаването на героите в повестта е донякъде повлияна от личните му спомени, за което свидетелства съпругата му Н. Станева в книгата си „Дневник с продължение“: „По това време пишеше „Крадецът на праскови“. Разказваше за новелата и кое го е вдъхновило – детският му спомен за хубавата руса жена с небесносиня рокля, която видял да седи в колибата на съседа им полковник с отпуснати на коленете чудно бели ръце. Майка му казала: „Това е жената на полковника“, и този образ се врязал завинаги в паметта му.“ (Станева 1981: 18).

От съдържанието на повестта става ясно, че от историко-хронологическа гледна точка сюжетът е свързан с края на войните от периода 1912 – 1918 г. и е пречупен през ежедневието и пейзажа на Велико Търново. Между героите се срещаме с образа на висш български офицер, който се е сражавал и е бил ранен на фронта, станал е комендант на Велико Търново и е съпруг на жена, която се влюбва в пленен сърбин, с когото влиза в тайна връзка. В създаването на образа на тази жена имат влияние детските спомени на писателя за „хубавата руса жена, жената на полковника“.

Повестта е история на личната драма на героите, която се случва в рамките на две войни. Темата за войните е свързана с темата за личната история на героите. Една голяма част от описаните действия в повестта се извършват преди края на Първата световна война. Това става ясно от годината, която разказвачът си спомня като година, през която е напуснал града – 1918. Разказвачът се връща в Търново 25 години по-късно: „...и видях фурничката на площада, където преди 25 години се нареждахме с купоните в ръка да

получим парче кален, чер хляб“¹. Настоящето за разказвача (първия разказвач) следователно е 1943 г., когато той говори със стария си учител, който ще поеме ролята на втория разказвач, описвайки историята за любовта на съпругата на полковника Елисавета и сръбския военнопленник Иво Обретенович. В последната глава на повестта читателят се връща отново в настоящето време на първия разказвач – 1943 г.

В първата глава на повестта авторът говори за брачния живот на Елисавета: „Брачният ѝ живот премина между три войни, които страната води в течение на седем години“ (21). Повече по темата за войната авторът не казва, той излага на преден план събитията, в които Елисавета, полковникът и Иво Обретенович участват като конкретни герои, докато на втори план, функциониращ повече като фон и най-вече като смислозадаващ контекст на първия, разполага събития от националната история, в които главните герои не са преки участници, но които оказват силно влияние върху съдбите им. Личната история на главните герои в повестта се въвежда чрез темата за паметта, доколкото бива припомнена от тези, които я знаят: „Помниш ли полковника? А историята с жена му? Нима си я забравил? Целият град говореше за нея.“ (13) – думите са на стария учител, изречени в първата глава, когато той влиза в ролята на втория разказвач и припомня на първия станалото с главните герои. Историята на главните герои още в началото на повестта се представя колкото като лична, толкова и като колективна. Случилото се с героите не е останало тяхна лична история, но е било запомнено в колективната памет, което променя неговото значение и смисъл.

От преразказаната история става ясно, че Елисавета е преживяла три войни, докато първият разказвач преживява своята втора война. На финала на повестта първият разказвач изтъква повторителността на историята и своето съпричастие към съдбата и страданието на дори непознати за него хора: „Няма нищо по-тягостно от повторението на миналото. Виждах същото лятно уморено небе, каквото висеше над тоя град и тогава, и в неговата празна синкава бездна личеше същата неизвестност да се надвесва над страната.“ (8).

Темата за националната история и по-конкретно за войните от началото на миналия век е непосредствено обвързана с историята на героите и я пронизва от край до край. Още на седма страница се

¹ Станев, Е. „Крадецът на праскови“. София: Сиела Норма АД, 2019. Всички цитирания на повестта са по това издание, като в скоби след всеки от тях се посочва страницата, от която е взет цитатът.

срещаме с темата за войната: „Градът бе препълнен с евакуирани – във всяка къща живеяха по две-три семейства. Не достигаше вода поради безводната местност, недостиг се чувстваше и от храна.“ (7).

Вечер сирените завиваха и тогава гражданите бягаха с чанти и с куфарчета по стръмните и тъмни улички към двата тунела под града.“ (7)

От тези описания читателят усеща тягостната атмосфера на времето. На финала на повестта „историята се повтаря“: „Вечерта, когато се прибрах в хотела, сирените извисиха своя зловещ вой и градът потъна в тъмнина. Улиците се изпълниха с тропот на бягащи хора, които тичаха по стръмните пътечки към тунелите, търсейки закрила в недрата на земята.“ (109). На читателя е оставено да се досети за кои войни става дума в повестта, защото няма исторически референции, които ясно да посочват факти, освен споменатите години.

Описание, в което са вплетени исторически сведения, намираме в следващия откъс:

„Епидемията в града достигна разгара си и настроението на полковника беше все така лошо. Той идваше гневен, преглеждаше вестниците и с отвращение ги хвърляше. Малиновото правителство, на което се разчиташе, че ще заздравя положението, с нищо не се различаваше от това на Радославов. Офицери, дошли от Македонския фронт, бяха му описали безнадеждното състояние на одрипавалата и гладна войска. (...) Германски и австрийски влакове, пълни с храни, преминаваха безпрепятствено западната граница на страната, докато българският народ и неговата войска гладуваха. (...) В това време правителствените вестници се пълнеха с патриотични статии и позиви, а министрите даваха успокоителни изявления.“ (87 – 88)

Описаната епидемия е кризисна ситуация, която носи заплахата за хората. За избухването на епидемията авторът посочва точната година: „В края на лятото през осемнадесета година градът пламна от коремна тиф. Небивала суша изгаряше земята.“ (17).

Военните действия на фронта са голяма заплахата за хората, а към двете кризисни ситуации се добавя и фактът, че съюзниците на България не дават очакваната помощ, нито правителството реагира по адекватен начин. Хората са застрашени от различни опасности. В този откъс авторът се отдалечава от Търново, което е в опасност от епидемията, и говори за действията на фронта. По този начин той разширява картината, говорейки за далечни места, и създава тревожна неизвестност. За читателя става ясно, че някъде далече се случват важни неща, водят се военни действия и жителите на Търново се чувстват застрашени поради неизвестността.

Авторът дава още детайли за атмосферата в Търново: „В хотел „Борис“ имаше десетина немски офицери.“ (7). За съпътстващите исторически събития, в рамките на които се развива личната драма на героите, авторът на някои места дава по-дълги описания, на други места – само кратки намеци. В повестта не се разказва за самите исторически събития, но за влиянието на тези събития върху съдбата и емоционалността на героите. Не се говори и за политическата същност на войната. Споменато е, че Елисавета

преживява трета война. Вместо страх, безпокойство, разочарование или гняв като очаквана реакция, заради преживените вече две войни тя реагира по друг начин: „...досада, каквато изпитваше, когато мислено се върнеше в своя живот – в дългите, самотни дни и вечери, през двете войни, прекарани в голямата тъмна мълчалива къща в града, в която като страж стоеше майка ѝ.“ (68). Емилиян Станев не слага акцента на самите исторически събития, а върху влиянието, което те имат върху героинята и нейната психика. Елисавета е преминала през ужасите на две войни, които са изтощили нейната емоционалност, и сега тя изпитва досада. Не че тя не мисли по националния въпрос, но мислите ѝ от националния въпрос бързо се местят към личните емоции: „Преди да заспи, тя дълго мисли за войната, за нейния приближаващ край, за нерадостната съдба на пленника. Образът му изплува в нейното съзнание необикновено ясно. Тя пак видя черните бляскави и красиви очи.“ (39).

Елисавета не е безразлична към страданията, които и тя и народа изпитват. Тя знае ужасите на войната и реагира с призив към съпруга си: „Защо да не бъдем по-човечни?“ (35). Тя вярва, че хората могат да бъдат по-добри и има желание да помогне на страдащите пленници, носейки им храна заедно с жената на учителя.

Военният пленник Иво Обретенович е обременен от събитията вследствие на войната. От неговите думи, с които се представя: „Аз съм само един пленник, който сам не знае какво е“ (63), се вижда, че се е идентифицирал със статута на пленника. Той не се представя с националността или с професията си, а като пленник, защото това бреме сякаш е заличило всички други негови социални профили. Личната му съдба зависи от пленническия му статут и от текущите военни действия, въпреки че той не говори за тях. Иво Обретенович има нужда от човешка близост, любов и щастие, за да оцелее във времето, изпълнено с жестокост, която носи войната: „Трябва да Ви виждам – чуваше гласа му, отекващ в самата ѝ душа. – Леко понасям всичко, когато мисля за Вас. Тогава лагерът не ми се вижда толкова страшен и животът ми става поносим“ (63). Той обича и търси любовта, за да оцелее психически.

Що се отнася до полковника, войните и съпътстващите войната страдания са свързани с личните му емоции, националният въпрос доминира над личния му живот и дори го детерминира: „Хм – каза той, като пристъпяше тежко и накуцваше с ранения си крак, – ти не си същата, ти си се отчуждила от мене. Това виждам ясно. Пък аз не мога да бъда весел, когато работите не отиват на добър край. Кой знае какво ще стане наесен. Едва крепим фронта.“ (82). Той е висш военен, комендант на Търново и работата си, за която се е и обучавал, върши отговорно. С краткия намек: „През Европейската война беше назначен за комендант на града.“ (15), авторът дава на читателя конкретна времева рамка за случилото се: 1915 – 1918 година. Духовният живот на полковника е изцяло зависим от хода на войната и той преживява приближаващата катастрофа като лична трагедия. За атмосферата в Търново и емоциите на

полковника авторът ни разказва в следващото описание: „По окопите работеха пленници, повечето сърби и румънци. В лагера на запад от града живееха русите, които се ползваха с особено благоволение и симпатии, французите, италианците и англичаните, които не работеха нищо. Той презираше румънците и диво мразеше сърбите, „коварните и подли съюзници“ от Балканската война, които го бяха ранили и провалили военната му кариера.“ (16). В този откъс авторът дава данни за участието в Балканската война на полковника и за силната омраза към сърбите, като резултат от раняването във войната. Всъщност това е първата лична емоция на полковника, нещо, което не е резултат на обучението му за висш офицер – омразата е възникнала като вид лично отмъщение.

Третата поредна преживяна война води до окончателно отчуждение между двамата съпрузи. Елисавета от своя страна реагира емоционално на предстоящата есен: „Да, наесен... наесен, кой знае какво ще стане, когато той си тръгне.“ – и пак я обзе страх от предстоящото.“ (82). Докато съпругът ѝ се вълнува от изхода на военните действия на фронта и бъдещето на страната, Елисавета се вълнува

от бъдещето на връзката ѝ с пленника и дали тяхната любов ще намери своя спасителна пътека в тези бурни времена. И двамата са тревожни заради войната. Разликата между техните реакции идва от това, че Елисавета е влюбена и се тревожи за отношенията си с пленника, а съпругът ѝ чувства тревога за хода на военните действия и бъдещето на страната. Дори когато разговарят помежду си, двамата като че ли говорят на различни езици – липсва разбиране между тях: „– Не ми е добре. / – Настинала си – отговори той и продължи да изказва опасенията си и догадките си за изхода на войната, но тя не разбираше думите му.“ (82). Подобно разминаване в диалога им се среща и на други места в повестта, например когато говорят за пленниците: „– Как искаш да изглеждат, щом са гладни и измъчени? / – Гладни?! Хем добре им е, че са в тила. Ако са сити, ще се бунтуват.“ (36). Двамата имат различни критерии при оценяването на състоянието на пленниците – Елисавета говори от човешко състрадание („Защо да не бъдем по-човечни?“), докато полковникът говори от гледната точка на военен. В един момент полковникът казва на съпругата си, че се е променила,

отчуждила, крие нещо, тя не приема това и му отговаря: „Ти си се променил! Станал си нетърпим, мълчиш и гледаш изкриво. Аз съм си същата.“ (82). С тази реплика Елисавета отхвърля укорите на съпруга си, но в същото време показва непреодолимостта на бездната от неразбиране и мълчание между двамата.

Героите в повестта по различен начин разбират и преживяват водещата се в момента война. Емилиян Станев разкрива дарбата си на портретист, създавайки ярки персонажи, разграничени като типаж. Елисавета плавно преживява психологическа трансформация – стъпка по стъпка, но с голяма решителност и еднопосочно. Трансформацията ѝ става на фона на войната, сушата и коремния тиф. Полковникът е нравствено умъртвен, за него жестокостта е повече навик, отколкото е вродена. Той държи градината да бъде в неприкосновено състояние, със съседите се държи строго, не допуска външни хора в къщата, а войниците, когато са пред него, „се смързват“, докато офицерите „треперят“. На пленниците гледа като на „роби“. Животът му се движи по монотонен график, с установени веднъж завинаги ритуали.

Авторът не дава възможност на читателя да опознае този период от историята на България чрез описване на конкретни сражения или чрез изясняване на политическите причини за избухването на войната. Войната е на втори план в повестта, но тя е скритият двигател на събитията. Съдбите на персонажите са определени от нея, както и крайният изход от основния конфликт. Войната се усеща и вижда навсякъде в повестта: тя влияе върху човешките чувства, върху страховете и надеждите на хората, моралния избор, който правят героите. Войната превръща Търново във „вцепенен“, „обезлюден град, неметен, непочистван“, сякаш „посипан с тебешир“. Вратите на къщите са затворени, с некролози на тях, улиците са пуси, чешмите – пресъхнали. Редките минувачи гледат „уморено и жално“. Изтощените, гладни, издъхващи волове, кучетата, които от глад се бият за една чепка грозде. Войната като че ли пресушава извора не само на човешкото съществуване, но и на живота изобщо.

Снежана Джелич

Цариброд

ИЗЛОЖБАТА С ТВОРБИ НА ТОШКО ЛЮБЕНОВ ПРЕДИЗВИКА ГОЛЯМ ИНТЕРЕС СРЕД ОБЩЕСТВЕННОСТТА

Откриването на изложбата с творби на царибродския лекар Тошко Любенов на 22 ноември в Галерията „Методи Мет Петров“ събра голям брой посетители. Особено приятно бяха изненадани тези, които за пръв път се запознават с плодотворното художествено творчество на Любенов, посветил професионалната си кариера на медицината. Експозицията съдържа около 70 картини, предимно акрил върху платно, акварел и четири портрета с молив, три от които са на внуците му и един автопортрет.

С изобразително изкуство Любенов се занимава любителски още от средното училище, а по-интензивно през последните няколко години. „Рисувам още от малък. В училище тетрадките ми бяха изрисувани с много картини. Когато записах медицина, това хоби малко го изоставих, но след години, като млад лекар, започнах да рисувам по малко и картините да подарявам на любими хора. През последните две до три години, когато професионалната ми кариера като лекар вече е на залез, в момента ми остават още година и половина до пенсия, оказа се, че имам нужда да си организирам свободното време по друг начин. По настояване на съпругата и дъщерите ми започнах по-интензивно да се занимавам с изкуството, да рисувам, да сътворявам акварели, акрил върху платно. Дъщерите ми искаха да ме изненадат и те организираха тази изложба. Картините са предимно от тази и мина-

лата година, има някои от 2004-та, началото на този век. Мисля че има по някоя картина и от миналия век, но не съм сигурен, понеже картините от по-ранния период са подарени на любими хора.“

Много от творбите на Любенов са намерили място в частни колекции из

целия свят, както в родния му град, така и в Ниш, Белград, Плевен, Едмонтон в Канада. Някои са представени в изложбата, като най-много от тях са събрани от приятелите му от Цариброд специално по този повод.

Творбите на Любенов са изпълнени с пъстрота, багри и топлина. Съчетани с любовта му към изкуството и с таланта му, в тях преобладават красиви пейзажи, мотиви от нашия край, но има и морски и други теми. „Най-често рисувам мотиви от Царибродско. Има много сгради, които имат културно или историческо значение, природата в нашия край е много красива. Рисувам и места, през които съм пътувал и които са забелязани с телефона ми. Обичам да рисувам и на свободна тема - природата и морето“, изтъква авторът и споделя, че когато се отдава на живописата, успява да се оттегли от трудностите в ежедневието, рисуването го зарежда с жизненост и

го вдъхновява да продължава напред: „Тези няколко часа рисуване ми помагат да се отърва и да забравя проблемите на работа, семейните и здравословните проблеми. Спокоен съм известен период от време докато творя - два, три, четири часа. Когато нарисувам картината, чувствам се по-бодър, струва ми се, че съм направил нещо хубаво. Съпругата трябва да търпи хаоса, който направя, но и тя съдейства, дава идеи за нови картини.“

Това е първата изложба на Любенов. „До този момент не съм мислил за нови изложби. Може би ще имам възможността някои от картините ми да бъдат част от колективна изложба на художниците аматьори в Цариброд, може би в Пирот...“, добави още той.

Изложбата ще бъде достъпна до 16 декември.

Андрияна Ташков Александров

МУЗИКАНТИ ОТ СЪРБИЈА И БЪЛГАРИЈА ИЗНЕСОХА СЪВМЕСТЕН КОНЦЕРТ В КЮСТЕНДИЛ

Съвместен концерт с участието на ученици и учители от Основното музикално училище „Д-р Драгутин Гостушки“ от Пирот и ученици от кюстендилското Читалище „Братство 1869“ се проведе в Кюстендил, Р България, на 22 ноември. Концертът под мотото „Музиката е мост, който ни свързва“ се състоя в рамките на едноименното трансгранично сътрудничество между тези две институции, което започна в края на миналата година. В концерта се извиха общо девет ученици от сръбското училище, шестима от които от Пирот, един от подведомствената паралелка в Цариброд и двама ученици от паралелката в Бабушница заедно със своите преподаватели, както и хорът към Читалище „Братство 1869“.

Това е поредната инициатива в резултат на подписаното споразумение за трансгранично културно сътрудничество, което започна на 24 ноември миналата година със съвместен концерт на учениците от пиротското музикално училище и Детската музикална

школа към читалището, състоял се в Кюстендил. Подобен съвместен концерт бе проведен тази пролет и в Пирот, когато музикантите от България бяха на ответно посещение.

По време на тазгодишното двудневно гостуване в Кюстендил учениците и учителите от пиротското музикално училище, както и миналия път, бяха придружени от директора на училището Мария Миялкович. „Чест е да си сътрудничим с институция, която съществува 155 години, съхранява музикалното образование и култура и постоянно работи върху развитието на културата на града. Във всеки вид сътрудничество ние сме представители не само на нашите училища, но и на нашите градове, окръзи, културата и традициите на един народ. Надяваме се това сътрудничество да продължи дълги години и да носи взаимно удовлетворение. Споразумението предвижда взаимни посещения и запознаване на учители и ученици от

двете институции, съвместни концерти, обмен на знания и опит, запознаване с културата и традициите на другия народ, с културните забележителности. Надяваме се с времето да се създадат условия за организиране на съвместни музикални фестивали. Целта е да учим едни от други, да се подкрепяме, да подобряваме знанията и работата си,

подражавайки се взаимно, да се свързваме чрез музиката и да покажем, че тя не познава граници и че музиката е универсален език, който всеки разбира“, изтъква г-жа Миялкович, изказвайки специална благодарност към град Пирот, който подкрепя реализирането на тази инициатива.

Андрияна Ташков Александров

59-ият панаир на книгата в Ниш

59-ият панаир на книгата в гр. Ниш беше открит на 23 ноември в залата „Чаир“ и продължи до 1 декември. Събитието откри нишкият писател Бранислав Янкович, който се чудеше дали панаирите на книгата ще станат нелегални, защото притесняват некултурните, а писателите ще стават отписани. Янкович каза, че културата не е добро оръжие в борбата срещу некултурата и че културата днес в Сърбия прилича на война, водена от въстаници с изгубени души, но това не е неговият призив за капитулация. Този панаир на книгата в Ниш започна с честен и смел тон, като Янкович в речта си засегна сериозни проблеми в сръбското общество и оцеляването на културата и изкуството.

Посетителите на панаира имаха възможност да разгледат книгите на 60 издателски къщи, а по време на панаира бяха организирани и промоции на книги и срещи с писатели, като Миодраг Маич, Ненад Гуга, Елизабета

Георгиев, Ясминка Петровић, Стефан Тичми и други.

Освен най-известните имена в издателството, имаше и щандове с антикварни книги, специализирани щандове за речници и енциклопедии, както и такива само с учебници или книги на английски език.

На 27 ноември се отбелязва Денят на детето, а именно в този ден Елизабета Георгиев представи новата си книга „Ловът на въображението в пет картини“ (срб. „Маштолов у пет слика“). С интересното си представяне Георгиева впечатли малките посетители на предучилищна възраст, както и учениците от основните училища, но и всички възрастни, решили да запазят детето в себе си. Писателката сподели, че драматургичните ѝ текстове за деца са пред читатели, малки актьори, креативни учители, благодарение на хората от Нишкия културен център, който публикува новата ѝ книга.

С.Дж.

Почитаме още един велик светец

Свети Николай Мирликийски Чудотворец

По-следващия четвъртък (19/6 декември) почитаме паметта на свети Николай Мирликийски Чудотворец (Свети Никола). Това е един от най-известните и почитани християнски светци. Свети Николай е бил епископ на град Мира в областта Ликия в Мала Азия, отгук е назван Мирликийски. Приживе той е бил известен като противник на езичеството и арианството и е направил много като епископ за своето паство и за всички нуждаещи се, обърнали се към него. Православната църква чества паметта на Свети Никола два пъти в годината – на 19/6 декември (Никулден) и на 22/9 май – Пренасянето на мощите на св. Николай Мирликийски (Св. Никола Летни).

Николай Мирликийски е роден през втората половина на III век в богато и знатно семейство. Чичо му, епископ на град Патра, приел племенника си в храма и отгук нататък той щял да му служи до края на дните си. За разлика от много свои събратя светци, които си отиват от този свят с мъченическа смърт, Николай умира на преклонна възраст, в почит и признание. Не е изпитал мъченията на преследвачи и екзекутори, но е изпитал радостта да даваш, без никой да знае за това и без да очакваш нищо в замяна.

Много са добрите и чудесни дела, които Николай Мирликийски направил още приживе. Споменаваха сме и в предишните статии за светеца преданието как е спасил един обеднял човек с три дъщери, но нека си припомним и този път. Когато изгубил всичките си пари, човекът бил решен на всичко, дори да продаде своите дъщери. Но светецът не позволил това да се случи. Една нощ разореният баща получил неочакван дар – кесия с жълтици. С нея той оженил едната си дъщеря за богат жених и тя заживяла добре. После получил нов дар – кесия с жълтици и за втората си дъщеря. После – и за третата. Накрая и за себе си намерил жълтици. Хукнал да гони странника, който му подхвърлил парите, тичал след него, почти оставяйки без дъх, а в мига, в който почти го застигнал, съзрял в него Божия пратеник и осъзнал, че само такъв можел да бъде той, само свят можел да бъде неочаквания дар, който го спасил от грях.

Също така ни е известно и събитието, когато св. Никола тръгнал да се поклони на Божи гроб. В морето се разярила буря, един моряк паднал от върха на корабната мачта и всички мислели, че е умрял. Светецът възкресил моряка и успокоил морето с молитва. Вероятно още оттогава е тръгнала славата на свети Никола като закрилник на моряците.

В жестокото за християните време при императорите Диоклециан и Галерий, св. Николай бил епископ в град Мира. Много мъчения и смърт видели очите му. На Възкресение Христово в храма в Никодимия били изгорени 20 000 души. Мнозина били хвърлени в затворите. Затворен бил и самият епископ Николай. Спасително се оказало времето на Константин Велики, който не само прекратил гоненията, но и сам приел християнството.

През 325 г. бил свикан Първият вселенски събор в гр. Никея. Присъствали всичките тогавашни християнски епископи – 318 души. Огромна заслуга за разбирателството, постигнато след дълги дискусии на този събор, имал епископ Никола. Съборът обаче не минал без инциденти. Св. Никола мъжествено се противопоставил на нечестивото учение на Арий, който учил, че Христос не е Син Божи, че Той не е единосъщен на Отца, че Той не е Бог, а само някакво висше творение. Монахът от Студийския манастир Иоан разказва за св. Никола как въодушевен от ревност по Бога подобно на пророк Илия, посрамил еретика Арий не само със слово, но и с дело, като му ударил плесница. Отците на събора възнегодували срещу светителя и за дръзката му постъпка решили да бъде лишен от архиерейски сан. Но някои от отците на събора имали следното видение:

от едната страна на светителя стои Сам Христос Господ с Евангелието, а от другата - Пречистата Дева Богородица с омофора и му подават знаците на неговия сан, от които бил лишен. Отците на събора престанали да го упрекват и му отдали чест като на велик Божий угодник.

Всичките му дела до края на живота му през 342 г. имали цел да умиротворяват, да закрилят, да дават изцеление. Той постигал това с чудна лекота и затова го нарекли Чудотворец още приживе. Погребали го в катедралата на Мира и сред вярващия народ се носела мълвата за благовонното миро, което оросявало мощите му и от което всеки можел да получи изцеление.

След идването на селджукските турци в Мала Азия,

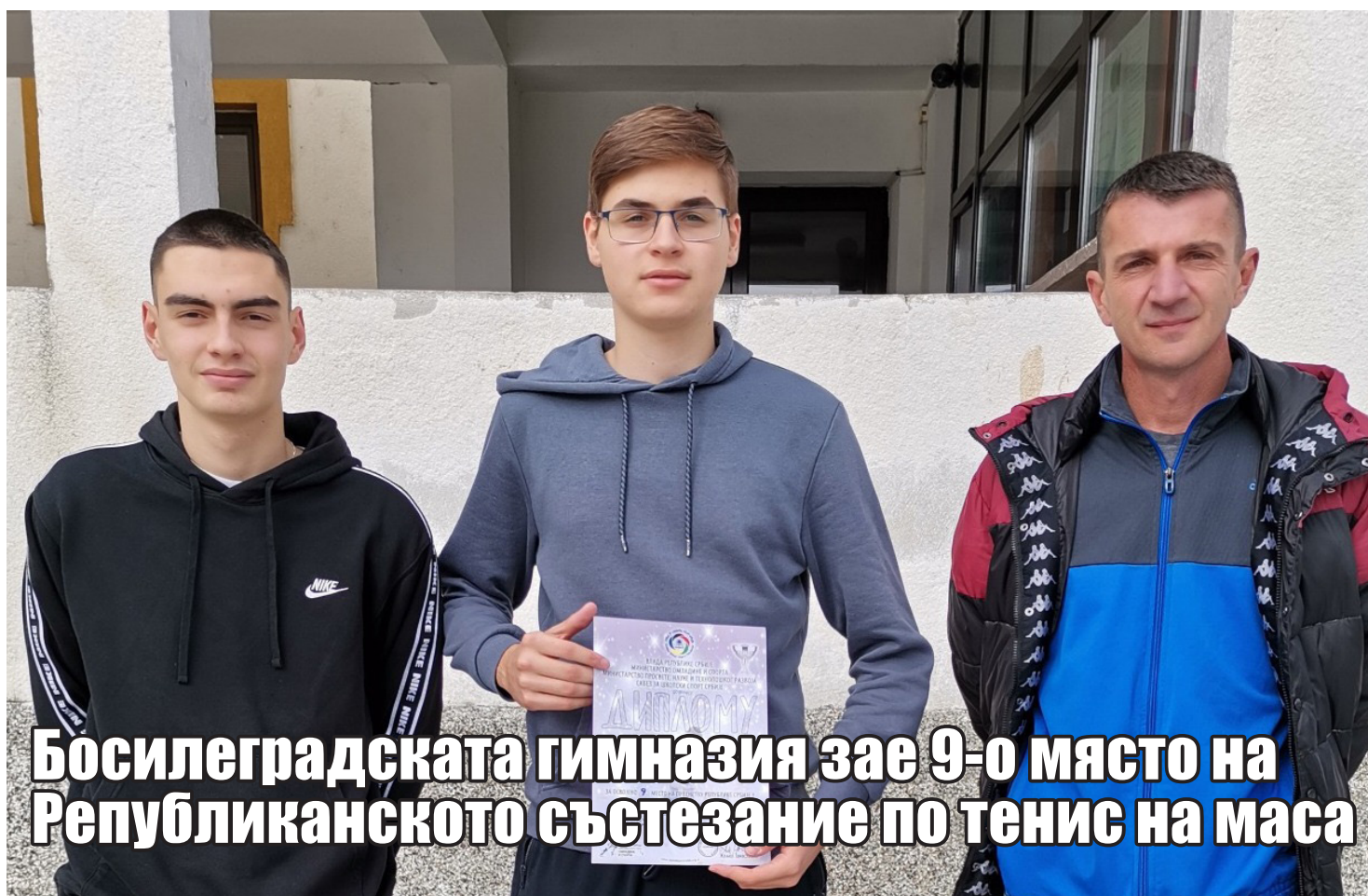
векове след смъртта на светеца, през средновековието 1099 г., мощите му са откраднати от италиански моряци от храма в Мира и са пренесени в гр. Бари, Италия, където се пазят и до днес. Частици от тези мощи са дарявани от Римокатолическата църква на различни поместни православни църкви.

Св. Николай защитил православната вяра и с това сам станал пример как трябва да се пази съкровището на вярата, за да се положи то в основата на нашия живот, за да стане вярата норма на нашия живот. Но, за да се формира живота въз основата на вярата, тази вяра трябва да бъде чиста, непомътена, непомрачена от човешки мъдрувания. Ние се молим на светителя и чудотворец Николай да ни вразуми и да ни помогне върху непоклатимия камък на правилата на вярата да строим живот, изпълнен с кротост, духовна сила, смирение.

Бройни са семействата, които свети Николай почитат като свой закрилник, също така и голям брой именници го честват, а в Сърбия е една от най-честите „слави“. Весел празник на всички!

Подготви Д. Христова

Босилеградската гимназия зае 9-о място на Републиканското състезание по тенис на маса

Тенис на маса

Младост зае 5-о място след края на есенната част

Босилеградска „Младост“ завърши есенния дял от първенството в Регионалната лига по тенис на маса А2 с убедителен триумф от 4:0 като гост над отбора на „Росуля 016“ във Власотинце. Победи за нашия отбор спечелиха Борислав Григоров, Никола Григоров, Мирослав Захариев, както и Борислав Григоров и Михайло Йованович в мача на двойки.

Според треньора Мирослав Захариев това беше най-добрият мач на „зелените“ от началото на сезона, през който нито за миг победата на нашия отбор не

е била под въпрос.

„Младост“ завърши първата част от първенството на 5-о място с две победи и четири загуби. Освен тениситите, които участваха в победата във Власотинце, през този сезон за нашия отбор играха и Лука Николов, Андрей Василев, Андрей Миланов, Стефан Андонов и Блажа Воинович.

Захариев изказа благодарност към Община Босилеград и Спортния съюз на Община Босилеград, които изцяло финансират дейностите на отбора.

„След кратка почивка от 10-15 дни ще продължим с тренировките и подготовката за участие в турнира за кадети, млади кадети и мини кадети, който ще

Мъжкият отбор на босилеградската гимназия зае 9-о място на Републиканското ученическо състезание по тенис на маса, което се проведе в Пожаревац. На осминафиналите нашият отбор отстъпи пред новосадската гимназия „Пинки“, която две поредни години е републикански шампион.

Нашата гимназия беше представена от Никола Захариев, ученик в четвърти клас, и Борислав Григоров, ученик във втори клас, под ръководството на учителя им по физическо възпитание Владица Митов.

Участието си в Републиканското състезание нашата гимназия си осигури след като зае първо място на Окръжното състезание във Враня.

Това е пореден успех на мъжките и женските отбори на босилеградската гимназия по тенис на маса, които всяка година печелят изключителни резултати на окръжните и републиканските надпревари.

Разходите за участието на нашите гимназисти в съревнованието в Пожаревац изцяло пое Община Босилеград.

П.Л.Р.

се проведе на 21 декември във Враня“, добави Захариев.

П.Л.Р.

Приключи есенният полусезон в ПФЛ

Младост завърши на трето място

Футболистите на „Младост“ завършиха на трето място есенния дял от първенството в Пчинска футболна лига с 34 спечелени точки, колкото има и второкласирания „Минералац“ от Вранска баня. В 14 изиграни мача „зелените“ спечелиха 11 победи, отчетоха 1 равенство и 2 загуби. Възпитаниците на треньора Владица Манасиев вкараха 28 гола и допуснаха 14 попадения в своята врата.

Есенен шампион е отборът „Небесни ангели“ от Враня с максималните 42 точки.

В последния кръг „Младост“ загуби като домакин в дербито от шампиона „Небесни ангели“ с резултат 1:5. Попадението за нашия отбор отбеляза Дарко Трайков.

П.Л.Р.

Цариброд

Спортни новини - Царибродчани надиграха лидера

Миналия уикенд бяха изиграни два мача по тенис на маса от Първа лига на Сърбия - 10 и 11 кръг, в които СКТМ „Цариброд“ извоюва две победи срещу тенисистите от Кикинда и Ада. Най-напред в събота в залата на СЦ „Парк“ падна „Кикинда“ от едноименния град във Войводина с резултат 3:1, а в неделя царибродските тенисисти надиграха като гости лидера в първенството „Галацка“ от Ада с 4:3.

И двата мача СКТМ „Цариброд“

изигра в състав: Радослав Котев, Христо Христов, Александър Соколов и Джордже Петрович.

След първата част от първенството момчетата на президента на отбора Владимир Дончев зимуват на 4-о място с 8 победи и 3 загуби.

Първенството на Първа лига на Сърбия продължава на 25 и 26 януари 2025 г.

А. М.

ПРВА ЛИГА СРБИЈЕ ЗА МУШКАРЦЕ

Табела, сезона 2024/25

Тим	о	п	и	бод.
1 Ада	11	10	1	30
2 Милениум	11	10	1	28
3 Стенес	11	8	3	26
4 Цариброд	11	8	3	22
5 Прва петолетка	11	7	4	22
6 Ас	11	6	5	18
7 Академија 2018	11	6	5	18
8 Таурунум	11	5	6	16
9 Галадска	11	3	8	9
10 Бачка Паланка	11	2	9	6
11 Медијана	11	1	10	3
12 Детелинара МГ 2015	11	0	11	0

Днес на 6 декември се навършват 4 ГОДИНИ от
смъртта на

СТОЯН ДИМИТРОВ
(1959-2020)

Винаги ще те помним! Поклон пред светлата ти
памет!

Твоите: баща Димитър, братята Тодор и Милорад –
Мика и снахите Мария и Ядранка

Другарченце 12

Елин Пелин

Йордан Стубел

Дядо Мраз!

Знаете ли кой съм аз,
Дядо ви Мраз?
Тежък лед ми е брадата,
от бял сняг ми е косата.
Ледни дишам ветрове,
страшни трупам снегове.
Дето щипна – червене,е,
дето хапна – посинее.
Бягай вкъщи и се грей,
гледай вънка и се смей!

НОВОГОДИШНА ПЕСЕН

Сурвачице алена
много си ми галена,
весела, засмяна,
жълта и пембяна.
Сякаш че си цвете,
нацъфтяло лете,
божур и калина
в момина градина!

Гео Милев

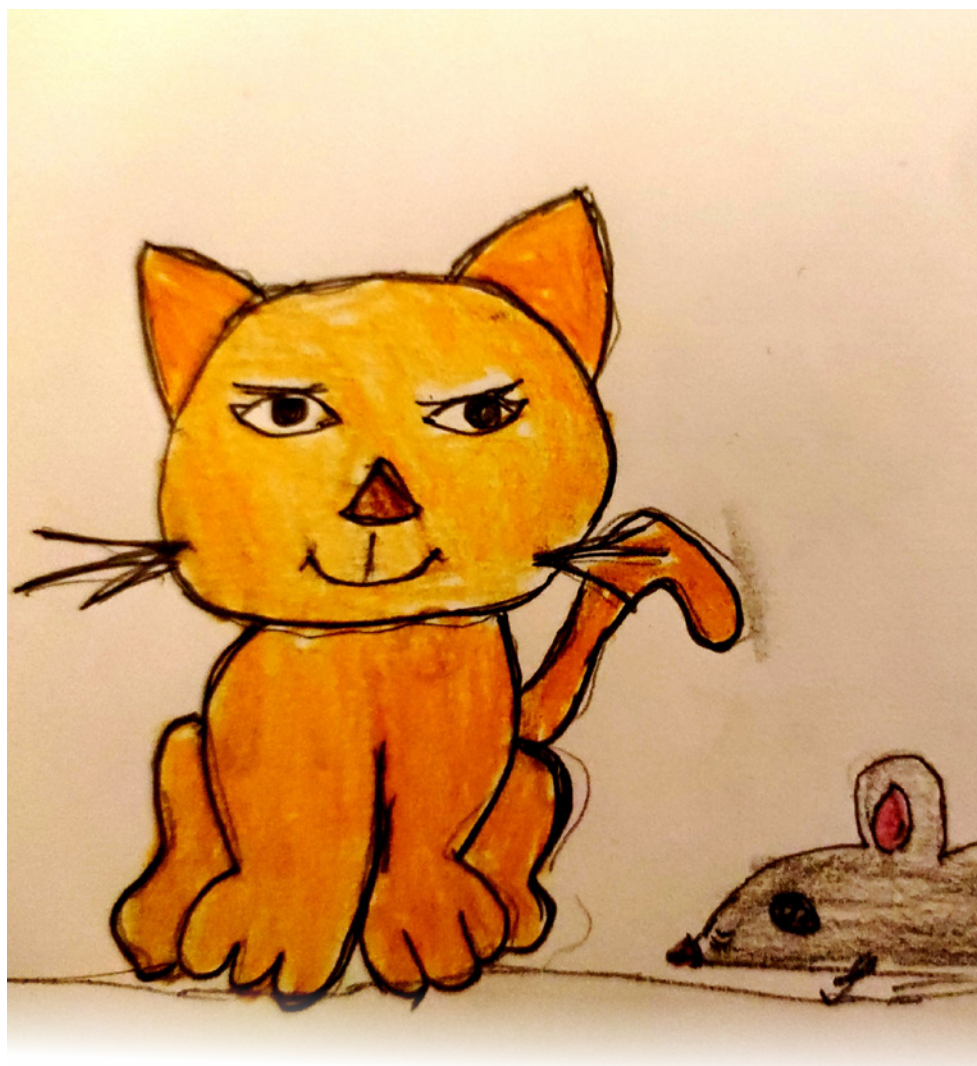
ДЯДО КОЛЕДА

Сняг на облаци се вдига.
Дядо Коледа пристига
в златна хубава шейна
чак от Стара планина.
Дзън, дзън, дзън. Звънци звънят.
В сладък сън децата спят.

С тебе ще дочакаме
мама да сурвакаме,
татко, още баба –
Да е сладък хляба.
Все да бъдем сити
И да сме честити.

Но да знаят той що носи,
ще наскочат голи, боси
и ще вдигнат шум безкрай.
„Дай на мене, дядо дай!
На мене кукла, на Стоян
топка или барабан!“

Весела година,
здраве до амина
на деца и птички,
мир, любов на всички.

Страницата подготви Сн.Джелич

